JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NIAL FENNELLY
23 päivänä lokakuuta 1997 *

1. Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY [1] annettiin tiedoksi Saksan liittotasavallalle 5.6.1992. Direktiivin 23 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on "saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan kahden vuoden kuluessa sen tiedoksiantamisesta [ja] ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä." Saksan osalta tämä määräaika oli siten päättynyt 5.6.1994.

2. Koska komissiolla ei ollut mitään tietoa siitä, että direktiivi olisi saatettu osaksi Saksan kansallista oikeusjärjestystä, komissio aloitti Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn lähettämällä 9.8.1994 virallisen huomautuksen. Saksan hallitus ei kiistänyt vaatimusta 6.10.1994 antamassaan vastauksessa. Komissio lähetti 28.11.1995 perustellun lausunnon, jonka mukaan Saksan liittotasavalta ei ollut noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tarvittavia säännöksiä, ja jossa Saksalle asetettiin direktiivin noudattamiseksi kahden kuukauden määräaika. Esillä oleva asia on pantu vireille perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimessa 24.2.1997 rekisteröidyllä kanteella.

3. Komissio toteaa kanteessaan, että sen tietämän mukaan kaikkia niitä säännöksiä, jotka ovat tarpeellisia direktiivin noudattamiseksi, ei ole annettu tai niistä ei ole ilmoitettu ja että vastaaja ei ollut vastannut perusteltuun lausuntoon eikä ollut noudattanut sitä. Tämän vuoksi komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksa on rikkonut perustamissopimuksen ja erityisesti sen 189 artiklan kolmannen kohdan ja 5 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisia velvoitteitaan.

4. Vastineessaan Saksa myöntää, ettei se ollut toteuttanut direktiivin mukaisten velvoitteidensa noudattamiseksi kaikkia tarpeellisia toimenpiteitä. Se lisää täydentävänä tietona, että toimivaltaiset julkiset viranomaiset soveltavat direktiiviä suoraan ja että voimassa olevia kansallisia säännöksiä tulkitaan siten, että ne ovat sopusoinnussa direktiivin kanssa. Saksan hallitus lisäsi, että esitys *Bundesnaturschutzgesetz*in (liittovaltion luonnonsuojelulaki) muuttamisesta oli annettu Bundestagille. Lainsäädäntömenettelyä suunniteltiin

* Alkuperäinen kieli: englanti.

1 — EYVL L 206, s. 7.

saatavaksi päätökseen syksyyn 1997 mennessä.

5. Direktiivin ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan, että "ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen, johon kuuluu luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelu, on yhteisön noudattaman yleisen edun mukainen, — — ensisijainen tavoite". Neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että "uhanalaiset elinympäristöt ja lajit ovat osa yhteisön luonnon perintöä ja niihin kohdistuvat uhat ovat usein maiden rajat ylittäviä, joten elinympäristöjen ja lajien suojelemiseksi on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä yhteisön tasolla". Tämä direktiivi liittyy läheisesti luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annettuun neuvoston direktiiviin 79/409/ETY [2] (jäljempänä lintudirektiivi). [3] Lintudirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta velvoitteesta yhteisöjen tuomioistuimen aikaisemmissa tuomioissaan antama määritelmä soveltuu mutatis mutandis velvoitteeseen panna täytäntöön esillä oleva direktiivi. Esimerkiksi asiassa 247/85, komissio vastaan Belgia, yhteisöjen tuomioistuin totesi, että direktiivin täytäntöönpano "ei välttämättä edellytä, että direktiivin säännökset toistetaan sanamuodoltaan täsmälleen samanlaisina tietyssä erityisessä kansallisen oikeuden säännöksessä; yleinen oikeudellinen sääntely voi olla riittävä, jos sillä tosiasiallisesti turvataan direktiivin täysimääräinen soveltaminen riittävän selvästi ja täsmällisesti." [4] Yhteisöjen tuomioistuin teki kuitenkin lisäksi tähän yleiseen lausumaan varauman, jonka mukaan "esillä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa kunkin jäsenvaltion tehtäväksi on annettu yhteisen perinnön hallinnointi alueellaan, on erityisen tärkeää, että täytäntöönpano on asianmukainen". [5]

6. Saksa on nimenomaisesti myöntänyt, ettei se ole antanut kaikkia direktiivin noudattamiseksi tarpeellisia säännöksiä; se ei ole väittänyt, että julkisten viranomaisten toiminta tai asiaa koskevien kansallisten säännösten tulkinta takaisi direktiivin noudattamisen, ja itse asiassa yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti todennut, että "pelkkää hallintokäytäntöä, jolle on ominaista se, että hallintoelimet voivat muuttaa sitä mielensä mukaan, ja jota ei riittävällä tavalla tehdä julkiseksi, ei voida pitää perustamissopimuksen mukaisten velvoitteiden pätevänä täytäntöönpanon muotona". [6] Olen näin ollen sitä mieltä, että komission esittämät vaatimukset olisi hyväksyttävä sekä varsinaisen asian että oikeudenkäyntikulujen osalta.

2 — EYVL L 103, s. 1.

3 — Ks. asiassa C-44/95, Royal Society for the Protection of Birds, tuomio 11.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3805), esittämäni ratkaisuehdotuksen 70 kohta, erityisesti s. I-3832 ja I-3833.

4 — Asia 247/85, komissio v. Belgia, tuomio 8.7.1987 (Kok. 1987, s. 3029, 9 kohta).

5 — Edellä alaviitteessä 4 mainittu asia.

6 — Asia C-334/94, komissio v. Ranska, tuomio 7.3.1996 (Kok. 1996, s. I-1307, 30 kohta).

Ratkaisuehdotus

7. Edellä esitetyn perusteella ehdotan yhteisöjen tuomioistuimelle, että se

1) toteaa, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä;

2) velvoittaa Saksan liittotasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.